

ТОШКЕНТ ДАҲЖАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ,
МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 117. (2150).

15 июнь, жума, 1962 йил.

Баҳоси 2 тийин.

ПАХТА ЎЛЖАСИ

Х. ЭРГАШЕВ,

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари,
қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари етиштириш ва таёёрлаш министри.

ЎЗБЕК ХАЛҚИНИНГ донгдор қири Тошкент области. Чиноз районидан Киров номида қол-
хознинг трактор-дальчилари бригадаси бошлиғи Турсунов Охун уюни бутун мамлакат танийди.
Ўрта Осиёдаги ҳамма республикаларнинг илмлаб қишлоқчилари ундан ўрнак олиб пахта териш
машиналарининг рулга ўтиришлар ва техникадан моҳирона фойдаланиш намунасини кўрсатиш-
далар. С. Коршунов фотоси.

ҲОСИЛ УЧУН КУРАШНИНГ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ДАВРИ

Партиямиз ва унинг йиллик
Марказий Комитети қишлоқ ҳў-
жалигини юксалтириш, колхозлар
ва совхозларнинг экономикасини
мустақамлаш соҳасида қандайд
дур таъминотчилик иши олиб бо-
раётганини ҳар бир совет ки-
шиси, шаҳар ва қишлоқлардаги
ҳар бир меҳнатшар яхши билади.
Коммунистик партиянинг қишлоқ
ҳўжалиги ахтирларига доимий
эътибор бераётганини, партия-
нинг халққа зарур бўлган деҳ-
қончилик ва чорвачилик маҳсу-
лотларини кўпроқ етиштириш тў-
ғрисида ҳамма гамаҳўрлик қила-
ётганини миллион-миллион кол-
хозчилари ва совхозларнинг иш-
чиларини шавкатли меҳнатга ил-
ҳомлантирмоқда.

Минг-миглаб деҳқонлар, чор-
вадорлар, механизаторлар, мута-
хассислар КПСС Марказий Коми-
тети ва ССР Министрлар Совети-
нинг совет халқига Мурожатига
жавобан эсини: шу қизил кун-
ларда гайратларига гайрат қи-
либ меҳнат қилмоқдалар, улар
давлатнинг кўмагини оқилона
қўлдан олишга интилоқда а л а р,
мавжуд резервларини ва имкони-
ятларини ишга солимоқдалар.

Қишлоқ ҳўжалик соҳасида ХХІІ
съезд қарорларида ва партия Про-
граммасида қўйилган вазифаларни
амалга оширишнинг қонирет тад-
бирларини белгилаган КПСС Мар-
казий Комитетининг март Плену-
ми галла, гўшт ва бошқа маҳсу-
лотлар етиштириш тиз қўлайти-
риш йўллари ҳам кўрсатиб бер-
ди. Эндиликда Пленумдан кейин
қилинган ишларга дастлабки янги
асос бўлиши мумкин. Кўпгина колхозлар
ва совхозлар кўнмак пайтида —
қисқа вақт ичида экин майдонла-
рининг ўртакларини қайта қўриб
чиқиб, йўталли система оқибат-
ларини астойдил тугатдилар, чол-
чи қилинадиган ва дуккакли
сервотал экин майдонларини анча
кенгайтирдилар.

Мамлакатда ҳамма жойда қўн-
мак экин тамомланди, экин
плани орғини билан бақарилиди,
145,5 миллион гектар экин бутлур
экиннинг нисбатан қариб 14
миллион гектар кўп майдонга ба-
ҳорги экинлар экилди. Сервотал
экин майдонларининг кескин да-
ражада кенгайганига —ўтган ба-
ҳорнинг асосий хусусиятидир. 34
миллион гектардан зиёроқ экин
ўтган йилдаги нисбатан 11 мил-
лион гектар кўп ерга манжақўри
экилди. 1961 йилдаги 1,212
миг гектар ўрнига 2,682 миғ
гектар майдонга молда берилди,
ган қандай бўлса, беш миллион
гектардан зиёроқ майдонга кўн-
мак ва хашаки дуккакли экинлар экил-
ди. Бутун мамлакат бўйича ба-
ҳорги бўғай экин плани орғини
билан бақарилиди. 49 миллион
гектар (ўтган йилдагидан 3,5 мил-
лион гектар кўп) майдонга бўғай
экилди.

Қўнмак экин қишлоқ меҳнат-
кашларининг янги ҳўсила учун
жамоат чорвачилигини юксалти-
риш учун курашда ағаллаган даст-
лабки маррасидир. Ленин олдинда
ҳали қилиниши керак бўлган кўп-
гина ишлар турбидини, ҳўсила,
йилнинг қонирет янги қўнмак
плани билан бақарилиши боғлиқ-
дир. Манжақўри, қандай бўлса,
пахта, дуккакли ва бошқа экин-
лардан мўл ҳўсила етиштириш учун
курашнинг ҳал қилувчи кўнмак
бўлади. Ҳозир энг асосий нар-
си — экинларни парваршиш қи-
лиш соҳасидаги барча ишларни
ўз вақтида ва сифатли бақариш
ҳали таёйргарлик кўришдан ибор-
тдир.

«Эндиликда дон, манжақўри,
қандай бўлса, қўнмак, фақат 8,7
процентига беда экилади.
Ҳозир асосий эътибор озу-
ғабон экинларини ҳўсиловчилик-
ни оширишга қаратилган. Су-
ғориланган деҳқончилик шаро-
ида республиканинг барча ҳўжа-
ликларига гектардан 500-700-
1000 центердан манжақўри ва
оққўри кўнмак ҳамда 50-60
центердан дон, 300-400 центер-
дан қандай бўлса, 20-25 центер-
дан дуккакли экинлар маҳсуло-
ти олиш учун реал шароитлар
бор. Ўшда Ў. И. Очил Мўминлов,
Мадрани Жуманазоров, Маҳма-
дали Қамбаров сингари илмлаб
чиқариш ишлари уна шу мар-
лардан ҳозир қўнмак кетдилар.
Бундай йлғорларнинг издошлари
қўнмакда.

Республикадаги пешқадим кол-
хоз ва совхозларнинг тақрибаси
шундан далолат берадики, мустақ-
кам озона вақтда мавжуд бўлган
тақдирда гўшт, сўт ва бошқа маҳ-
сулотлар етиштириш зоясидан
партия ХХІІ съезди белгилаган
марраларга яқин йилларда қўри-
ши мумкин. Арзон еш-ҳашанинг
мўл-қўлини, сервотал процесс-
ларни механизациялаш — чор-
вачилигини ривожлантиришнинг энг
тўғри йўлидир. Қишлоқ ҳўсила
Йўлдан бораётган бўлса, пахта
ҳам, гўшти ҳам, сўти ҳам ва
бошқа чорвачилик маҳсулотлари-
ни ҳам кўп бериши. Ўзбекистон
бу йил 160 миғ тоннадан кўпроқ
гўшт етиштирди. Андижон ва
Бухоро областлари давлатга гўшт
сотиш ярим йиллик планини оши-
риб бақаришди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари
КПСС Марказий Комитети ва
СССР Министрлар Советининг бу-
тун халққа Мурожатини зўр маъ-
қуллаш билан қўриб олдилар.
Гўшт, ер ва хўнларнинг оши-
рилиши чорвадорларнинг моддий
манфаатдорлигини қўлайтиради,
гўшт, сўт ва бошқа маҳсулотлар
етиштириши қисқа муддатда кес-
кин равишда қўлайтириш имкони-
тини беради.

Ҳозир асосий эътибор озу-
ғабон экинларини ҳўсиловчилик-
ни оширишга қаратилган. Су-
ғориланган деҳқончилик шаро-
ида республиканинг барча ҳўжа-
ликларига гектардан 500-700-
1000 центердан манжақўри ва
оққўри кўнмак ҳамда 50-60
центердан дон, 300-400 центер-
дан қандай бўлса, 20-25 центер-
дан дуккакли экинлар маҳсуло-
ти олиш учун реал шароитлар
бор. Ўшда Ў. И. Очил Мўминлов,
Мадрани Жуманазоров, Маҳма-
дали Қамбаров сингари илмлаб
чиқариш ишлари уна шу мар-
лардан ҳозир қўнмак кетдилар.
Бундай йлғорларнинг издошлари
қўнмакда.

Республикадаги пешқадим кол-
хоз ва совхозларнинг тақрибаси
шундан далолат берадики, мустақ-
кам озона вақтда мавжуд бўлган
тақдирда гўшт, сўт ва бошқа маҳ-
сулотлар етиштириш зоясидан
партия ХХІІ съезди белгилаган
марраларга яқин йилларда қўри-
ши мумкин. Арзон еш-ҳашанинг
мўл-қўлини, сервотал процесс-
ларни механизациялаш — чор-
вачилигини ривожлантиришнинг энг
тўғри йўлидир. Қишлоқ ҳўсила
Йўлдан бораётган бўлса, пахта
ҳам, гўшти ҳам, сўти ҳам ва
бошқа чорвачилик маҳсулотлари-
ни ҳам кўп бериши. Ўзбекистон
бу йил 160 миғ тоннадан кўпроқ
гўшт етиштирди. Андижон ва
Бухоро областлари давлатга гўшт
сотиш ярим йиллик планини оши-
риб бақаришди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари
КПСС Марказий Комитети ва
СССР Министрлар Советининг бу-
тун халққа Мурожатини зўр маъ-
қуллаш билан қўриб олдилар.
Гўшт, ер ва хўнларнинг оши-
рилиши чорвадорларнинг моддий
манфаатдорлигини қўлайтиради,
гўшт, сўт ва бошқа маҳсулотлар
етиштириши қисқа муддатда кес-
кин равишда қўлайтириш имкони-
тини беради.

Ўзбекистонда қишлоқ ҳўжали-
гини юксалтириш учун барча ша-
роитлар ҳар бир ҳўжаликда фой-
даланилмаётган катта резервлар
бор. КПСС Марказий Комитети
март Пленуми қарорларини теъза
амалга ошириш учун пахтакор-
ларнинг, чорвадорларнинг, боғ-
чиларнинг гайратини қўнмак
янги орғаниларнинг ишнинг уюш-
тиришда, барча партия, комсомол
ва касса союзи таъминотларини
ишнинг уюштиришда қўнмак.

Ўзбекистонда қишлоқ ҳўжали-
гини юксалтириш учун барча ша-
роитлар ҳар бир ҳўжаликда фой-
даланилмаётган катта резервлар
бор. КПСС Марказий Комитети
март Пленуми қарорларини теъза
амалга ошириш учун пахтакор-
ларнинг, чорвадорларнинг, боғ-
чиларнинг гайратини қўнмак
янги орғаниларнинг ишнинг уюш-
тиришда, барча партия, комсомол
ва касса союзи таъминотларини
ишнинг уюштиришда қўнмак.

Ўзбекистонда қишлоқ ҳўжали-
гини юксалтириш учун барча ша-
роитлар ҳар бир ҳўжаликда фой-
даланилмаётган катта резервлар
бор. КПСС Марказий Комитети
март Пленуми қарорларини теъза
амалга ошириш учун пахтакор-
ларнинг, чорвадорларнинг, боғ-
чиларнинг гайратини қўнмак
янги орғаниларнинг ишнинг уюш-
тиришда, барча партия, комсомол
ва касса союзи таъминотларини
ишнинг уюштиришда қўнмак.

Ўзбекистонда қишлоқ ҳўжали-
гини юксалтириш учун барча ша-
роитлар ҳар бир ҳўжаликда фой-
даланилмаётган катта резервлар
бор. КПСС Марказий Комитети
март Пленуми қарорларини теъза
амалга ошириш учун пахтакор-
ларнинг, чорвадорларнинг, боғ-
чиларнинг гайратини қўнмак
янги орғаниларнинг ишнинг уюш-
тиришда, барча партия, комсомол
ва касса союзи таъминотларини
ишнинг уюштиришда қўнмак.

Ўзбекистонда қишлоқ ҳўжали-
гини юксалтириш учун барча ша-
роитлар ҳар бир ҳўжаликда фой-
даланилмаётган катта резервлар
бор. КПСС Марказий Комитети
март Пленуми қарорларини теъза
амалга ошириш учун пахтакор-
ларнинг, чорвадорларнинг, боғ-
чиларнинг гайратини қўнмак
янги орғаниларнинг ишнинг уюш-
тиришда, барча партия, комсомол
ва касса союзи таъминотларини
ишнинг уюштиришда қўнмак.

Кремлдаги Съездлар саройида Ўзбекистон артистларининг концерти

МОСКВА. 13 июнь. (ТАСС)
Ўзбекистон артистлари ўзлар
қилиб қўриб турган йилнинг
санъатларини Помирнинг қўри
қўнмакларини, Фаргона ва Хоразм
нинг димо-лим оқувчи навалари
ва пахтакор водилардан моск-
валарга тўғра қилиб келтириш-
ди. Улар бутун Кремлдаги
Съездлар саройида ўз концерт-
ларини бошлаб юбордилар.

Съездлар саройининг гулба-
лар остида Тошкент радиосининг
позиновоялари янгради. Гулба
шаҳарлар манзараси, серкўш ўн-
на табиатининг оромбахона лавҳа-
лари экранда бирин-кетин гав-
лазар экан, залда ўзбеклар ўш
шанининг музатари хиди уфборган
булди. Вепеи пахтакорлар
фонда «Баҳор» ансамбли пайдо
булди. Очилган пахтадек оппоқ
қўнмак қишлоқ қишлоқ рақс таш-
ди. Уларнинг рақси гўе қўш
нурин эмгандай меҳнат шодонаси,
овод дўбара яшаш бахти билан су-
ғорилган. Навоий номида театрининг
слисти Н. Хошимов театрининг
ҳамма Ҳанимоданинг жангавар
қўнмак «Иша шўри!» янграб кета-
ди.

Бутун Кремлдаги Съездлар са-
ройида Ўзбекистон қўнмак билан
бир қаторда рус, украин, озабай-
жон, тожик ва бошқа халқларнинг
ашула ва рақслари икром этилди.
Қ. Давлаев икром донрада ўзбек
рақс наваларини икром қилди.
Унинг кетидан Ю. Тураев украин
қўнмак «Маричка» рақс билан
айтиб берди. Махшур рақос Му-
каррама Турғубоева ўзбек халқ
рақси «Тоға гулун» махшур бил-
лан икром қилди. ўзбек артисти
Халима Носирова тожикларнинг
шўх қўнмак «Хушон замона»ни ай-
тиб берди.

Ўзбек артистларининг репер-
туарини классик асарлар кенг
ўрин олган. Сўнгги вақтларда ўз-
бек артистлари сўнгги қўнмак ис-
теъодли ижодкор ишлар келиб
қўнмак.

Шу оқимда Москвада биринчи
март композитор М. Афшарий
нинг «Шоирнинг қалби» деган янги
операсидан ваъдэ жиро қилинди.
Ўзбек шоири Фурқатга бағишлан-
ган ана шу асардан олинган пар-
чаи Саодат Қобулова СССР
Большой театри оркестрининг
жўригида қўнмак. Авторнинг

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Кеча Тошкент шаҳар партия коми-
тетининг пленуми бўлиб ўтди.
Пленум «КПСС ХХІІ съезди меҳнат
ушмоқларини ошириш тўғрисида
ва шаҳар партия таъминотининг
сановат қорончаларида иш вақ-
тидан фойдаланишни яхшилаш соҳаси-
даги вазифаларни ҳаққидан
масалани муҳокама қилди. Бу ҳақда
шаҳар партия комитетининг
секретари ўқиб қўнмак.

Пленум ишлари Ўзбекистон Компартия-
си Марказий Комитети,
нинг бюроси аъзолари М. А. Абдурақов,
Р. Қўрбонов, М. М. Муса-
нонов, Ф. Е. Титов, Ўзбекистон Компартия-
си Марказий Комитети
бюро аъзолари кандидат Н. В. Марганов
ўқиб қўнмак қатнашдилар.
(Пленум ҳақидаги муфассал ҳисобот
газетамизнинг келгуси со-
нида берилади.)

Маҳсулотни центнер билан ҳам, пул билан ҳам ҳисоблаш керак

Совхозлар, терративлар илмлаб
чиқариш бошқармалари ва қишлоқ
ҳўжалик маҳсулотлари етиштириш
ҳақида таъйинлаш бўлими бошқар-
малари беш бугалтерларини ва план
бўйича бақариш бўлимининг ре-
сублика кенгаши-семчари Тош-
кентда 13 июнда тамом бўлди.
Ўзбекистон ССР Министрлар
Совети Раисининг ўринбосари, ре-
спублика қишлоқ ҳўжалик маҳсу-
лотлари етиштириш ва таёйрлаш
министри Х. Эргашевнинг, Ўзе-
бекистон ССР молия министри В.
Муротхўжаевнинг докладында,
Госбанк республика контораси
бошқарувчисининг ўриб о с а р и
И. А. Сенжунинг, республика Гос-
план раисининг ўринбосари Н. С.
Божқонинг ва Қишлоқ ҳўжалик

Маҳсулотлари етиштириш ҳақида
таъйинлаш бўлимининг етакчи му-
тахассисларининг нутқларида Ўзе-
бекистон совхозларининг ўтган
йилдаги иш якуналари, уларнинг
ҳўжалик-молия фаолиятини яхши-
лаш соҳасидаги тадбирларнинг
қандай бақарилаётганини таҳлил
этилди.
Ўзбекистон ССР Министрлар
Совети Раисининг ўринбосари, ре-
спублика қишлоқ ҳўжалик маҳсу-
лотлари етиштириш ва таёйрлаш
министри Х. Эргашевнинг, Ўзе-
бекистон ССР молия министри В.
Муротхўжаевнинг докладында,
Госбанк республика контораси
бошқарувчисининг ўриб о с а р и
И. А. Сенжунинг, республика Гос-
план раисининг ўринбосари Н. С.
Божқонинг ва Қишлоқ ҳўжалик

Энг жанговар, энг оммавий...

13 июнда Тошкентда, Ўзбеки-
стон ССР Давлат нашриятининг
мажлислар залида КПСС ХХІІ
съезди қарорлари асосида сийёсий
плакатнинг голвий мазмунини яна
да ошириш ва уни бадиий янхат-
дан яхши бебақ чикриш масалала
рига бағишланган кенгаш бўлди.
Кенгашда нашриятларнинг ходи-
млари, плакат таёйрловчи рассом-
лар, санъатшунослар, Ўзбекистон
мадбуоти ва китоб савдоси ходи-
млари, партия ва совет ходимлари
қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари пахта ва
бошқа экинлар парваршишини қў-
лайтириш, совхозларнинг эконо-
микасини янада мустақамлашга
қаратилган қонирет тадбирларни
белгиладилар.
Кенгаш семинарда Ўзбекистон
Компартияси Марказий Комитети-
нинг секретари С. Н. Усмонов
нутқи сўзлади. (ЎЗАТА).

Газетамизнинг биринчи бетидagi «Пахта ўлкаси»
сарлавҳали мақола ва иккинчи бетидagi материаллар
«Правданин» 13 июнь сонидан олиб босилди.

Н. С. ХРУШЧЕВ Мамаду Диа билан учрашди

СССР Министрлар Советининг
Раис Н. С. Хрушчев 13 июнда
Кремлада Сенегал Республикаси
Министрлар Советининг раиси ва
илмлаб мудоффа министри Мама-
ду Диа билан учрашди.

Сўхбатда совет томонидан
СССР Министрлар Совети Раис-
ининг биринчи ўринбосари Н. Н.
Косигин, СССР ташқи ишлар ми-
нистри А. А. Громико, СССР
Ташқи ишлар министрининг бири-
чи Африка бўлимининг мудири
А. А. Шведов ҳозир бўдилар.

«Правданин» 13 июндаги
бош мақоласи.

Ўзбекистон ери — сажий ер!

АНДИЖОН областидаги «Ўзбекистон» колхозининг бригадари Хайдар АШУРОВ ва партия ташкилотининг секретари Аминшо МУДДИНОВ ўрқоқлар жуда хурсандик билан далададаги мажмуахори жуда яхши ўсимда. Дала малласининг ҳозирги ривож 77 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 1000 центнердан кўпроқ етиштириш юзасидан эмишга олинган мажмуахорининг бажарилишидан далолат бериб турибди. Бу майдонларга ҳайта мажмуахори эмиш, ҳар гектардан яна 400 центнердан кўпроқ олиш мўлжалланганда.

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ ГЎШТ...

Колхозимиз кўп тармоқли ва яхши ҳўжалик. Пахта майдонининг ўзи 2.320 гектар. Ўтган йил ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтн» кўтардик. Даромадимиз 2 миллион 217 миң сўмга етди. Бу йил эса ҳўсалдорининг гектар бошига 33 центнерга етказмоқчимиз.

Баҳорнинг ҳар бир кунидан унумли фойдаланиб, мўл ҳўсилга замин яратдик. Ҳамма майдонларга чинг қадрат-уялаб экилдди. Ўза қатор ораларини узуннаса кўндалангига култивация қилишимиз. Пахтачилликдаги барча ишларни комплекс механизациялаш ва ҳўсилнинг асосий қисмини машинада териб олиш натижасида бу йил бир центнер пахта таннарининг ўтган йилдагига нисбатан 3 сўм арзонлаштиришимиз.

Яхши либоста яхши оқват ярашди, деган гап бор халқимизда. Шу сабабли бизнинг колхозимизда пахтачилликни ривожлантириш билан бирга, чорвачиликни кескин юксалтиришга киришилди. Ўтган йил гўшт етиштириш плани анча ошириб бажарилиди. Муздақдам озуқа базаси вужудга келтирилганлиги — бу муваффақиятларга асос бўлди.

Бу йилги режаларимиз яна ҳам улкан. Колхоз давлатга қандаш 140 тонна гўшт тоширади. Ҳайдаландиган ерларнинг ҳар ўзи гектарига сўнбалдан вазида 77 центнердан ортиқ гўшт етиштиришимиз. Планининг бажарилишига ҳеч шубҳа йўқ. Гўшт етиштиришнинг 6 олин тоширинг муваффақиятла бажарилиши.

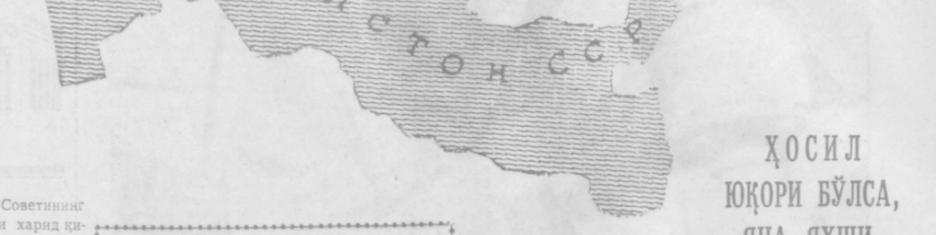
211 гектар ерга мажмуахори экилдди. Шундан 75 гектаридон учун.

Ҳар гектар майдондан 50 центнердан ортиқ 800 центнердан кўпроқ олишимиз мўлжалланганда ҳам, коммунист Муҳиддин Абдуллоев бошлиқ бригада аъзолари мажмуахори қатор ораларини иккинчи марта култивация қилиптилар.

Қанд лавлагини ҳам молларга озуқа сифатида бера бошлаймиз. Биринч ҳар гектаридан 300 центнердан ҳўсал олмақчимиз.

СССР Министрлар Советининг чорвачилик маҳсулотини харид қилиш нархини ошириш тўғрисидаги қарори янги истиқболларни очиб беради. Давлатга гўшт, сут сотишдан олинган маблагнинг бир қисмини фермаларни механизациялашга сарфлаш, деҳқончилик ва чорвачилик ишларида қатнашаётган кишиларга кўпроқ ҳақ тўлаш учун реал имконият туғилади. Колхозчиларимиз партиянинг қишлоқ ҳўжалигини юксалтиришга қаратилган тадбирларини қизғин маъқуллайдилар.

И. НУДЛОШЕВ,
Избоскан районидagi «Партия XXII съезди» колхоз партия комитетининг секретари.
Андижон области.

ҲОСИЛ
ЮҚОРИ БЎЛСА,
ЯНА ЯХШИ

500—600 МИНГ ТОННА ҚЎШИМЧА
ПАХТА НИМАЛАР ҲЎСОБИГА ОЛИНАДИ

БИРИНЧИ МАРРАГА

Тошкент зона кенгашида Н. С. Хрушчевнинг қолоқ ҳўжаликлар адресига айтган таъбири қолхозчиларимиз хотирасида сарқиб қолди. «Биз коммунизм сари бормоқдамиз, коммунизм кўрмоқдамиз. Ленин бирор гектаридан 50 центнер, бошда бирор эса гектаридан 10 центнер пахта беради. Ҳўш, ним юриб боради-ю, ним судралиб боради?»

Бу сўзлар бизнинг колхозимизга бевосита тааллуқлидир. Ўтган йил биз пахта майдонининг ҳар гектаридан 14.5 центнердан ҳўсал олдик, ҳўсал, демак, ердан, машиналардан ёмон фойдаланганимиз, агротехника қоидаларига риоя қилмаганимиз.

Ҳўш, бундан кейин нима қиламиз,— деган савол туғилади. Ҳўсал-киноблар шунинг кўрсаткичи, агар колхозимиздаги ҳамма бригадаларда ҳўсалдорлик 25 центнерга етказилса, колхоз давлатга ўтган йилдагига нисбатан 1500 тонна кўп пахта етди.

Бу ўз-ўзидан бўлмаслиги ҳаммага аён. Колхозчиларимиз ҳўсалдорликни ошириш йўллариини қидирдилар ва амалий ишга киришилдилар. Қанда ҳамма майдонлар шугор қилиниб, шугорлаш олдин ерга маҳаллий ва қисман минерал ўғитлар солинди. Майдонларимиз шўроқ бўлгани учун, ерларини уч марта ювдик. Ўрта ўрнанилган борапа тупроқда кўп миқдорда нам тўлаб қолган имкониятини берди. Натияжада урунни тешик ва мўла ундириб олиш учун пахта майдонларига чинг суви беришга ҳўжат қолмади.

Пахтачилликнинг бундан кейинги ривожини комплекс механизациянинг кенг жорий этишга боғлиқ эканлигини колхозчиларимиз яхши тушунадилар. Шу сабабли ҳамма майдонларга чингитни қадрат-уялаб, шу майдонларнинг 250

гектарига эса уяларга белгилабган миқдордан уруқ ташлайдиган севял қалар билан экиди.

Ишлаб чиқариш планига мувофиқ 1962 йилда пахта таннарининг анча арзонлаштириш мўлжалланганда. Шу мақсадда ҳўжалик ҳўсоби кенг жорий этилмоқда. Ҳар бир бригаданида пул ва меҳнат харажатларига лимит белгилаб қилинди.

Қисқа қилиб айтганда, ҳўжаликнинг бундан бўён «судралиб» эмас, балки катта оқимлар билан шўқдам олға бориши учун ҳамма имконият яратилди. Колхозчиларимиз КПСС Марказий Комитетининг мўхонама қилиб, бу йил партия XXII съезди кўрсатган биринчи марралдан узиб кетиш ва ҳар гектар майдондан 27 центнердан пахта олишига сўз бердилар.

Оқунбобоев районидagi биргина бизнинг колхозимизда эмас, қолган 12 ҳўжаликда ҳам ҳўсалдорлик жуда паст. Оқунбобоев ҳўсалдорлик шунинг кўрсаткичи, агар биз ҳўжаликларда ҳўсалдорлик 25 центнерга етказилса, район давлатга қўшимча равишда 9 миң тонна пахта тоширган бўлар эди. Шу ўринда яна бир рақамини: 500-600 миң тоннани айтиб ўтиш лозим. Агар республикадаги ҳамма колхоз ва совхозлар экин майдонларининг ҳар гектаридан 25

центнердан ҳўсал кўтарганлариди, Ўзбекистон қўшимча равишда ача шўча миқдорда пахта етиштирган бўлар эди. Бунинг учун ҳар қанча меҳнат қилсангиз яради.

М. СОДИҚОВ,
Оқунбобоев районидagi Жданов номли колхоз агрономи.
Фарғона области.

ЎЗБЕК ИСТИҚЛАТ РЕСПУБЛИКАСИДА ГЎШТ ВА СУТ ЕТИШТИРИШИ

162 МИНГ ТОННА 1962 й. 1980 й.

672 МИНГ ТОННА 1962 й. 1980 й.

4 МИЛЛИОН 200 МИНГ ТОННА 1962 й. 1980 й.

915 МИНГ ТОННА 1962 й. 1980 й.

Сўт

ВОҲАЛАР БУНЁДГА КЕЛМОҚДА

Натта йўлининг, худди тарихдек, ўз боқичларини бўлади...
КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми ўзининг тамомлаши билан колхоз республикасида сува ҳўжалигини нишотларни куриш масаласи қараб чиқилди. Ўрта Осиёда яхши сува ва энергетика нишотларни куришга доир бўлган тақдирларнинг деярли ҳаммаси маъқулланди. Бу, Ўзбекистонда ирригация ишларининг янги программасини амалга ошириш бошланганидан дарак беради.

Бу программа чиндан ҳам улғурди! Етти йилдининг қолган тўрт йилда республикада 600-700 миң гектар ери суворини мўлжалланади. Бу иш ўз ҳақини яхшидан Совет ҳўкимияти йилларида қилинган ишларга тенгдир. Тарихий йилга йил ичида эса 3 миллион гектарга яқин ер суворилади. Бу, Ўзбекистонда асрлар давомида ўлаштирилган келинган ерлардан ҳам анча кўпроқ.

Эҳтимол бу рақамлар фақат планда ёки бизнинг орауларимиздадир?
Ўрта Осиёда: «Сува ёрда ҳаёт бор» деган ибора юради. Ҳақиқатан ҳам бизда мўл-қўлчилик даражасини қандаш қайта оқишга кўп яхшидан боғлиқдир. Юриш, газетхон, дарёларимиз бўлаб сайр қилайлик.

...Сирдарё, У Тини-Шань тоғларидан бошланиб, тўрт республика ерларидан ўтган, ўз суви Орол денгизига қуяди. Совет ҳўкимияти йилларида бу дарё ҳавасида жуда кўп янги ерлар суворилди. Сирдарё пахта майдонларининг 3,4 баравар кенгайтириш, ҳўсалдорликнинг 1,7 баравар ошириш ва пахта етиштиришнинг 6 баравар кўпайтиришга ямон беришди. Сирдарё ҳавасида энди янги сувориландиган ерлар қолмади, дейиларди.

Ҳа, фақат дейиларди... ҳўсал, Ленин, мана, Фарҳод ва Қайроқум гидроэлектростанциялари қурилди. Мирзоқўла совет пахтачиллигини янги йилги район вужудга келтирилди. Мирзоқўла ва унинг атрофидаги Ўзбекистон, Тожикистон ва Қўзғистонга қарашли ерлардан яна 1 миллион гектардан ортигини ўлаштириш мумкин. Бунинг учун Норин дарёсининг юқори оқимиди сува омбори куриш зарур. Натияжада дарё сувидан тартибли фойдаланиш имконияти туғилади. Яқинда «Наринэстрой» коллективи Тўхтағул водийси томон йўл очиб беришди. Бу ерда 1,2 миллион киловатт қувватга эга бўлган гидроэлектростанция ва гидроузель қурилади.

Фарғона водийсининг ўрта қисмида, Сирдарёнинг жанубий соҳилида Марказий Фарғона чўллари ястаниб етди. Бепоян бу чўлда сува йўқ. Водий колхозлари ўз куч ва маблаглари ҳамда давлатдан берилган маблагларни фойдаланиб, 90 миң гектар янги ери суворилди. Фарғона канални кенгайтирилмоқда. Қариқон сува омбори қурилади бошланди. Ўртағўла сува омборининг тўғони қад қўтара бошланди.

Мана, яна янги бир қувончли хўшбагар: республикада ҳўсал йилда қўндал бўён орзу қилиб келинган 900 миллион кубометр сувини ўз сийнасига сиғдириданг Кампирров сува омбори қурилишига киришилди. Бу, 10 миң гектарлаб янги ерларни ўлаштириш, яна миң гектарлаб сувориландиган ерларни сува билан янада мўл таъминлаш имкониятини беради.

...Чирчиқ, Бу тоғ дарёси ҳавасида катта Тошкент воҳаси жойлашган. Ўз сувини Сирдарёга қуядиган Чирчиқ ва Охангарон дарёларида катта ирригация ишлари олиб борилмади. Тошкент денгиз сува тўлабди. Келаси йил Чирчиқ дарёсининг юқори оқимиди Чорқоқ гидроузели қурилиши бошланади. Унинг аҳамияти жуда катта: ундан бир йилда 2 миллиард киловатт-соат аэрон энергия олинади. 160 миң гектар янги ер суворилади. 335 миң гектар майдонни суворини ахшиланади.

...Зарафшон дарёси ўз сувини катта музликлардан олади. лекин ҳеч ерга бориб қўйилмайди. Самарқанд ва Бухоро областларининг колхоз ва совхозлари бу дарё сувининг охири томонига ҳўсал ерларини суворилди фойдаланишда қўйилди. Қирғизчи йилларида Зарафшонда Натта-қўрғон сува омбори

...ҲАМ «ЯШИЛ БОЙЛИК»

Ўзбекистон «оқ олтн»га бой. Лекин республика даладариди «яшил бойлик» — қаноп ҳам яхши ўсади. Тошкент областидаги Юқори Чирчиқ ва Қуйи Чирчиқ районлари мамлакатга бу маҳсулотни энг кўп етиштириб бермоқдалар.

Қаноп — Ҳимоял тизма тоғлари ортидан биғага келган ҳўнд меҳмонидир. Ўзбек тупроғида яхши ўрнаниб қолди. Бу ерда дунёда энг юқори ҳўсал олинамоқда.

Ўтган йилнинг кўзи айниқса саҳий келди. КПСС XXII съезди арафасида дуборларимиз давлатга қаноп сотиш юзасидан ўз экин-малларига олган социалистик мажбуриятларини бажаришди. Энг муҳини шунданки, қаноп етиштириш юзасидан етти йилдининг охирига мўлжалланган марралдан узиб кетишди. Бу муваффақият ўз-ўзидан қўлга киритилмади. Албатта, Лубкорларимиз бу йил она-Ватанга ялдамга 215 миң тонна ўрнига 230 миң тонна қаноп етказиб беришга қатъий аҳд қилдилар.

Қаноп етиштириш шўбҳаси ўса беради. Шу муносабат билан дуборларимиз механизацияни кенг жорий қилиш масаласи қўндаланг туради. Қаноп плантацияларида кўп меҳнат кенг қўлланилаётган ҳозирги пайтда бу масала айниқса муҳимдир.

Конструкторларимиз дуборлар учун комплекс машиналар яратиш ҳақида йўлаб кўришлар доркор. Бизнинг территориял колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармаси меҳнатни тўғри ташкил этиш билан бирга бу масала билан ҳам шўғулланади. «Усельхозтехника» бирлашмаси, конструкторлик бюрolari, заводлар ва колхозларнинг ихтирочилари ҳамда рационализаторлари бу соҳада ўзларининг ҳал қилувчи сўзларини айтишлари керак.

И. СОТИБОЛДИЕВ,
Янгийўл территориял колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи.

ЙИЛНИНГ НИШОНАЛАРИ

- Ўзбекистон ирригация шўбҳасида ўтган йилда шўбҳасининг ўзига мўл ҳўсалдорлик 2592 гектарга етказилди. 3068 сўлани, 6224 мултиватор, 7196 автотрицикл ва бошқа қўндал колхоз ҳўжалик машиналарини таъбирланди.
- 48 миң тоннадан ортиқ Ўзбекистон химикалари ўтган 5 ойда пахта майдонларига планда ташлари ана шўча минерал ўғит етказиб бердилар.
- Тошкент области, Орғонининг районидagi ҳамма колхозларда бу йил «тандин» ва «арча» усулини сува соғичи аппаратлари ўрнатиб бўлинди.
- Мажмуахори ва қанд лавлагининг иниси — нўхат республика даладаридан ўзига мўнчсб ўрин эгаллади. Мўлжалдан 4,420 гектар ўрнига 7536 гектар майдонга нўхат экинди.

АМУДАРЁ СОҲИЛЛАРИДА

«Волга бурдаклари» Улуғ рус расмиси Ренининг бу ўлмас асарини ҳаммага маъқум. Унда меҳнат-наш ҳақининг революцияга қалар бўлган оғир ҳаётнинг даҳшатли даҳларлари усталик билан қизилган. Қим билди, Ўрта Осиёнинг катта дарёси Аму Соҳилларида революцияга қалар ундан ҳам даҳшатлироқ маъзаларини куриш мумкин бўлганлар. Қорақалпоқ халқи Амунинг қуйи оқимиди ана шу ерларда неча асрлардан бўён ашад келди.

Революциянинг қадар қорақалпоқ элида йўл ҳам йўқ эди. Ўрта Осиёнинг бошқа районлари билан бу ерин фақат Қизилқум ва Қорақум саҳраларини кесиб ўтган қаров суғурмоқчи боғлаб турарди. Кейинги йилларида Қорақалпоғистонда бўлган киши бутунлай бошқача бир манзарани кўради. Ўзига хос романтикага эга бўлган бу ўлағат катта индустрия қирғини келди. Яқиндагина, март ойида автоном республиканинг 30 йилги нишонланди. Бу йиллар —

Ўлкамининг об-ҳаво шароити бизда богдорчилик, узумчилик ва пиллачиликни ривожлантириш учун ҳам жуда қўлайдир. Республика 2,3 миллион гектар айтовга эга. Шундан 1,3 миллион гектариди кишини-Экин молларини боқиб мумкин. Агар бу йилларда ўлаштирилса, автоном республикада қоруқчиликни кескин ривожлантириш ва қоруқул қўйлар сонини 1,7 миллион бошга етказиш мумкин бўлади.

Қорақалпоғистон меҳнатқашларини етти йилдининг тўртинчи йилда 240 миң тонна пахта, 14,7 миң тонна гўшт, 88 миң тонна сут, 42 миллион донга тукум ва бошқа маҳсулотлар етказиш мажбуриятини оқидлар. Гўшт ва сут ҳақида қилиш баҳосининг оширилиши чорва маҳсулотлари етиштирилиши кўпайтиришда муҳим омилдир. Даладаримизда ва фермаларда ишлаётган меҳнатқашлар Ватан олдида қарорд бўлиб қолмадилар, улар партия ва ҳўкуматнинг гамхўрлигига астойдил меҳнатлари билан жавоб бердилар.

Қ. КАМОЛОВ,
Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг раиси.

«Правда»нинг коллектив мухбирлари — Ўзбекистон республика газеталарининг редакциялари.

МИНИСТЕРСТВО СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА УЗБЕКИСТАНА

ПРАВДА ВОСТОКА

УЗБЕК ИСТИҚЛАТ РЕСПУБЛИКАСИ

СУРҲ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
2-БЕТ, 15 ИЮНЬ, 1962 ИЛ.

И. ВОЖКО,
Ўзбекистон ССР Госплани раисининг ўринбосари. Республика қишлоқ ҳўжалик комитетининг аъзоси.

«ЎЗБЕК ИСТИҚЛАТ РЕСПУБЛИКАСИ» совхозининг Р. Нурматов бошлиқ бригадаси пахта усталари ўтган йил экин майдонларининг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳўсал кўтарган эдилар. Меҳнатсевар коллективи бу йил 40 центнердан «оқ олтн» етиштириш учун кўршимоқда. Бригада механизаторлари ўзганин иккинчи комплекс парваршишни туғалламоқдалар. СУРАТДА: қатор оралари култивация қилиниши билан бир вақтда гўза озиланганлигида.

К. Розинка фотоси.

